

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind protejarea obiectelor de infrastructură
esențială pentru asigurarea securității naționale și ordinii publice
(nr.163 din 21.04.2020)

Examinând proiectul de lege menționat, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și a Legii cu privire la actele normative nr.100/2017, Direcția generală juridică expune următoarele.

I. Aspecte de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat spre examinare în Parlament cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament, dl Igor Munteanu, în temeiul prevederilor art.73 din Constituție și art.47 alin.(1) al Regulamentului Parlamentului.

2. Conform Notei informative, prezentul proiect de lege are ca scop, completarea legislației naționale cu prevederi pentru a preveni riscurile de preluare, compromitere sau dispariție a unor elemente, sisteme sau componente de infrastructură esențială, care pot avea impact major asupra siguranței și vieții cetățenilor. Proiectul de lege respectiv are menirea de a aborda sistemic identificarea și încadrarea infrastructurilor statului într-o politică coerentă a securității naționale.

3. Prin natura reglementărilor, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, iar domeniul de reglementare ține de

competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile art.66 și art.72 din Constituția Republicii Moldova.

Prin proiectul de lege se propune transpunerea parțială a prevederilor *Directivei nr.2008/114/CE a Consiliului* din 8 decembrie 2008 privind identificarea și desemnarea infrastructurilor critice europene și evaluarea necesității de îmbunătățire a protecției acestora și a *Regulamentului nr. 2019/452 al Parlamentului European și al Consiliului* din 19 martie 2019 de stabilire a unui cadru pentru examinarea investițiilor străine directe în Uniune.

4. Ca observație de ordin general, menționăm că în corespundere cu art.31 din *Legea nr.100/2017*, proiectele actelor normative care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene:

- se elaborează în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova în baza acordurilor internaționale încheiate cu Uniunea Europeană, cu programele legislative ale Parlamentului și planurile de acțiuni ale Guvernului;

- sînt marcate pe prima pagină în colțul drept de sus cu sigla „UE” și conțin clauza de armonizare conform modelului aprobat de Guvern;

- autorul proiectului întocmește tabelul de concordanță în care se analizează comparativ gradul de transpunere a legislației Uniunii Europene în legislația națională;

- sînt supuse expertizei de compatibilitate efectuate de către Centrul de Armonizare a Legislației, întru asigurarea corespunderii proiectului standardelor și legislației Uniunii Europene, identificarea prevederilor omise ale legislației Uniunii Europene și prevenirea transpunerii deficiente a acestora.

5. Suplimentar, menționăm că proiectul implică cheltuieli financiare din bugetul public național. Astfel, reieșind din prevederile art. 131 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, Hotărârea Curții Constituționale nr. 29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova și potrivit art.58 alin.(2) din Regulamentul

Parlamentului, acest proiect de lege va putea fi adoptat doar în condițiile în care aceste cheltuieli vor fi acceptate de Guvern. Atenționăm că, Avizul Guvernului este obligatoriu în privința propunerilor legislative sau amendamentelor care implică majorarea cheltuielilor în sensul menținerii echilibrului bugetar. Cerințe similare se conțin și în art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului.

II. Obiecții de conținut

6. Conform art.3 din proiectul de lege, domeniul de aplicare a legii constituie bunurile din domeniul public al statului și al unităților administrativ teritoriale. În acest sens, menționăm că Legea nr.121/2007 privind administrarea și deestatizarea proprietății publice, stabilește un șir de prevederi, inclusiv de ordin restricționar referitor la bunurile respective. Consecvent, menționăm că anexa la Legea nr.121/2007 conține *Lista bunurilor nepasibile de privatizare*. Astfel, această listă include un șir de bunuri strategice din toate domeniile importante pentru stat, cum ar fi: societăți pe acțiuni, întreprinderi de stat și municipale, publicații periodice publice, alte instituții și organizații.

Potrivit art.4 alineatele (2) și (3) din proiect, unele terenuri din infrastructura alăturată sectoarelor economiei naționale, fac parte din infrastructura esențială, din care motiv invocăm și Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului.

În acest sens, venim cu propunerea ca proiectul de lege respectiv să fie în corelare cu legile invocate mai sus, pentru a nu avea loc dublări sau neconcordanțe juridice.

7. a) Proiectul de lege respectiv are ca obiect, înființarea unui organism specializat - **Comisia pentru protejarea Infrastructurii Esențiale cu statut de persoană juridică de drept public**, subordonată Guvernului. Prin natura reglementărilor și ținându-se cont de particularitățile de organizare și funcționare a altor autorități administrative centrale din subordinea Guvernului, în temeiul art. 18 din

Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, acestea "se constituie, se reorganizează și se dizolvă de către Guvern, la propunerea Prim-ministrului, în conformitate cu Legea cu privire la Guvern și prezenta lege" și respectiv, aspectul dat ține de competența Guvernului. Astfel, pentru realizarea politicii statului într-un anumit domeniu sau sferă de activitate, care nu intră în componența nemijlocită a ministerelor, precum și pentru soluționarea unor probleme în care competențele mai multor ministere se intersectează sau se completează, în condițiile legii menționate supra și în conformitate cu Legea cu privire la Guvern nr.136/2017, în subordinea Guvernului pot fi create și alte autorități administrative centrale, activitatea căroră este coordonată și controlată de către Guvern prin intermediul prim-viceprim-ministrului sau a unuia dintre viceprim-miniștri, desemnat de Guvern (art.17 alin.(3) din Legea nr.98/2012).

Suplimentar celor invocate relevăm că, în conformitate cu art.107 din Constituție, administrația publică centrală de specialitate se compune din ministere și din alte autorități administrative, iar ministerele sunt organele centrale de specialitate ale statului, care traduc în viață, în temeiul legii, politica Guvernului, hotărârile și dispozițiile lui, conduc domeniile încredințate și sunt responsabile de activitatea lor, iar în scopul conducerii, coordonării și exercitării controlului în domeniul organizării economiei și în alte domenii care nu intră nemijlocit în atribuțiile ministerelor se înființează, în condițiile legii, și alte autorități administrative.

În susținerea celor expuse mai sus, conchidem că în conformitate cu art.7 lit.d) din Legea cu privire la Guvern nr.136/2017, în vederea realizării funcțiilor și atribuțiilor sale, Guvernul este împuternicit să înființeze în subordinea sa alte autorități administrative centrale pentru realizarea politicii statului într-un domeniu de activitate care nu intră în competența nemijlocită a ministerelor, precum și în domenii de activitate în care competențele ministerelor se intersectează, precum și le reorganizează și le

dizolvă. Luând în considerație cele menționate se impune avizarea complexă a proiectului de lege de către Guvern.

b) Cu scop de informare, menționăm că România, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.98/2010 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice a transpus Directiva Consiliului 2008/114/CE din 8 decembrie 2008 privind identificarea și desemnarea infrastructurilor critice europene și evaluarea necesității de îmbunătățire a protecției acestora, și ca autoritate responsabilă de coordonarea și controlul la nivel național a sectoarelor de infrastructură critică a fost desemnat *Centrul Național de Coordonare a Protecției Infrastructurilor Critice din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Astfel, M.A.I., prin CNCPIC, asigură planificarea strategică, coordonarea, monitorizarea permanentă și controlul asupra stadiului implementării activităților reglementate prin prezenta ordonanță de urgență, punctul național de contact în relația cu alte state membre ale Uniunii Europene, Comisia Europeană, Organizația Tratatului Atlanticului de Nord și alte organizații și organisme internaționale, precum și managementul rețelei de alertă privind infrastructurile critice - Critical Infrastructure Warning Information Network (CIWIN) la nivel național, iar prim-ministrul, prin consilierul desemnat, coordonează, la nivel național, activitățile privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurii critice naționale/infrastructurii critice europene se realizează în vederea îndeplinirii responsabilităților stabilite prin prezenta ordonanță de urgență prim-ministrul emite decizii.*

III. Obiecții de ordin tehnico-legislativ

8. La art.2, noțiunea "*Entitate solicitantă compromisă*" are o formulare ambiguă care admite interpretări abuzive, astfel, întru claritatea normei respective, aceasta urmează a fi revăzută.

9. La art.6

- lit.a) a proiectului de lege, cuvântul „aprobă” urmează a fi înlocuit cu cuvântul „adoptă”, deoarece conform prevederilor Legii nr.100/2017 și uzanțelor tehnico-juridice, Parlamentul adoptă acte normative;

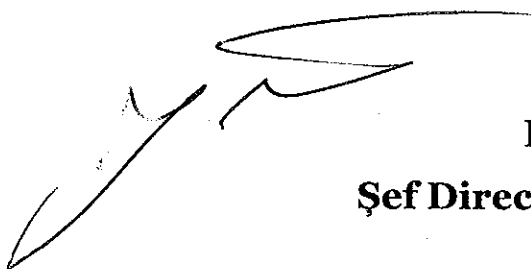
- lit.c) urmează a se aduce în concordanță cu prevederea lit.c) din art.7.

10. La art.7, literele c) și d) se dublează.

11. La art.14 alin.(5) literele b),c) și d), de asemenea urmează a fi stabilite temeiurile în baza cărora Comisia urmează să ia una din deciziile respective. Acest fapt este necesar pentru crearea previzibilității normei respective cât și pentru excluderea caracterului subiectiv al deciziei emise de către comisie. Subiecții care vor cădea sub incidența legii, urmează să cunoască cu certitudine care sunt temeiurile de decizii ce urmează a fi luate de comisie. În acest sens, pentru a exclude ambiguitățile posibile, sugerăm ca temeiurile să fie exhaustiv prevăzute în lege.

12. În denumirea art.17, propunem substituirea cuvântului „Deciziile” cu cuvântul „Actele”. Acest aspect reiese din faptul că, în conținutul articolului apare un nou act care poate fi emis de Comisie și anume hotărârea. Așadar, pentru a nu crea dificultăți de interpretare sugerăm modificarea menționată.

13. Ca observație generală asupra cuprinsului textului proiectului de lege, semnalăm o serie de încălcări ale regulilor gramaticale. Prin urmare, sugerăm revizuirea acestuia prin prisma art.54 alin. (1) din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017.

Ion Creangă
Șef Direcție generală